

Protocol Meldcode

Vitis vindt het belangrijk dat de medewerkers en vrijwilligers kennis hebben van de Meldcode en hierin gefaciliteerd worden.

In Nederland wordt jaarlijks een miljoen mensen slachtoffer van incidenteel huiselijk geweld. Tussen de 200.000 en 230.000 personen hebben zelfs te maken met ernstig of herhaald huiselijk geweld. Elk jaar worden meer dan 119.000 kinderen mishandeld. Dat is gemiddeld 1 kind per klas!

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Er is meestal sprake van een machtsverschil. Het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Voorbeelden hiervan zijn kindermishandeling, ouderenmishandeling en ontspoorde mantelzorg.

Vormen en Signalen

1. Lichamelijke mishandeling

Bijvoorbeeld slaan, schoppen, knijpen, mond afplakken, aan haren trekken, vastbinden of geven van te veel of te weinig medicijnen. Signalen: zichtbaar letsel zoals blauwe plekken, snij- of brandwonden, schrammen, zwellingen of striemen.

2. Psychische mishandeling

Bijvoorbeeld treiteren, pesten, sarren, dreigementen uiten, intimideren of vernederen.

Signalen: angst, woede, verdriet, apathie, slaap- en/of eetproblemen.

3. Seksueel misbruik

Het verrichten van seksuele handelingen met of in bijzijn van de ander, tegen diens wens in. Het kan hierbij gaan om exhibitionisme, aanranding of verkrachting.

Signalen: blauwe plekken op dijbenen, beschadigingen of irritaties aan genitaliën/ anus, buikpijn, hoofdpijn, vermoeidheid. Plotselinge gedragsverandering, lage zelfwaardering, angstige gevoelens, isolement, depressieve gevoelens, agressie en opstandigheid, schoolproblemen, wantrouwen, negatief lichaamsbeeld.

4. Verwaarlozing

Het niet (goed) zorgen voor iemand die afhankelijk is van zorg.

Lichamelijke verwaarlozing; onvoldoende voedsel en drinken, onvoldoende persoonlijke of huishoudelijke hygiëne. Psychische verwaarlozing; geen aandacht, liefde, emotionele zorg of respect.

5. Schending van rechten

Beperking in vrijheid, privacy of zelfbeschikking. Bijvoorbeeld; geen bezoek mogen ontvangen, niet aan de telefoon mogen komen, geen post mogen openen, niet betrekken in gesprek over zichzelf.

6. Financieel misbruik

Ongepast gebruik of wegnemen van bezittingen, zoals diefstal van geld of goederen, verkoop van spullen zonder toestemming, gedwongen testamentverandering of misbruik van de zorggelden.

Veilig Thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit zijn regionale organisaties waar slachtoffers, daders en omstanders terecht kunnen voor deskundige hulp en advies. Veilig Thuis is er voor iedereen, jong en oud, die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning, ook aan professionals. Veilig Thuis biedt de helpende hand, doorbreekt onveilige situaties en zet mensen in beweging. Veilig Thuis biedt perspectief op een betere situatie waardoor mensen weer toekomst hebben. Mét of zonder elkaar.

Eigenaar & Evaluatie

Documenteigenaar

Rachel van der Kaaij
(Teamcoördinator)
Marja van den Berg-Kroon
(Teamcoördinator)

Voor het laatst aangepast

Februari 2022

Vastgesteld door MT

27 mei 2019

Evaluatiedatum

Maart 2024

Documentnaam/nummer

Aandachtsfunctionarissen

Esther van Dijk
Marja van den Berg-Kroon

Bronnen & informatie

Veilig Thuis: (0800) 2000
(gratis en 24/7 bereikbaar)
www.veiligthuishaaglanden.nl

Landelijke Vakgroep
Aandachtsfunctionarissen
Kindermishandeling (LVAK)
www.lvak.nl/trainingen/training-aandachtsfunctionaris-kindermishandeling-huiselijk-geweld

Rijksoverheid
www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode

Politie

Bij spoed: 112

Geen spoed: 0900-8844

Lokale Alliantie
financieelveilighouderworden@vitiswelzijn.nl

Meldcode Haaglanden
www.meldcodehaaglanden.nl

Bijlagen

Afwegingskader sociaal werkers

Meldcode Professioneel

Met ingang van 1 januari 2019 is het een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Een professional doorloopt onderstaande stappen van de meldcode als hij of zij vermoedens heeft van iedere vorm van huiselijk geweld. De meldcode kan tijdens alle stappen worden afgesloten als de vermoedens niet kloppen of niet meer aanwezig zijn, mits juist geregistreerd.

Stap 1 Breng signalen in kaart

- Beschrijf objectief wat je ziet of hoort. Trek niet te snel conclusies. Ga niet interpreteren. Stel open vragen zonder oordeel.
- Leg signalen, opmerkingen en feiten schriftelijk vast in het reguliere rapportage systeem. Je kan hierbij gebruik maken van <https://signalenkaart.nl> en doe de kindcheck.
- Maak helder of het gaat om feiten of onderbuikgevoel.
- Vertel aan cliënt of betrokkenen met wie je het verder gaat bespreken.

Stap 2 Overleg met collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis

- Overleg met collega, aandacht functionaris of andere professioneel (bijvoorbeeld SKT, Huisarts, POH) of vraag advies bij Veilig Thuis.
- Licht je directe leidinggevende in, bespreek samen de vervolgstappen en wie welke actie hierin onderneemt.

Stap 3 Ga in gesprek met betreffende persoon

- Praat met betreffende persoon om je zorgen te delen, informatie te verzamelen en hen te motiveren voor hulp. Doe dit duidelijk en concreet. Bereid je goed voor en geef de persoon ruimte om te reageren. Wanneer de persoon wilsonbekwaam en/of minderjarig is praat dan (samen) met wettelijk vertegenwoordiger, partner of familie. Bij twijfel kan je altijd om advies vragen bij Veilig thuis.

Stap 4 Weeg aard en ernst van huiselijk geweld, misbruik of mishandeling. Gebruik hierbij het onderliggende afwegingskader

- Heb je op basis van stap 1 t/m 3 nog steeds een vermoeden van/ is er sprake van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?
- Heb je een vermoeden van/ Is er sprake van acute of structurele onveiligheid?

Stap 5 Neem een beslissing

1. Is melden noodzakelijk?
  - Zo ja, bespreek dit dan met betreffende persoon en leg duidelijk uit waarom je deze stap neemt.
  - Maak de melding bij Veilig Thuis.
2. Is hulp bieden/ organiseren (ook) mogelijk?
  - Ben ik in staat effectieve (passende) hulp te bieden of organiseren?
  - Werken betrokkenen mee aan de geboden of georganiseerde hulp?

De toepassing van de Meldcode heeft voorrang boven de beperkingen die de AVG stelt. Het delen van informatie met Veilig Thuis en met collega's is, mits goed onderbouwd en vastgelegd, toegestaan.

Meldcode Vrijwilliger

Het naleven van de meldcode is voor vrijwilligers niet verplicht. Overwegende dat Vitis Welzijn verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van dienstverlening en dat deze verantwoordelijkheid ook aan de orde is in het geval van een vermoeden van huiselijk geweld vinden wij het van belang dat vrijwilligers op de hoogte zijn van de meldcode en weten bij wie ze terecht kunnen als ze een vermoeden hebben dat er iets 'niet pluis' is.

Stap 1 Breng signalen in kaart

- Signaleren
- Signalen, 'niet pluis' gevoelens en vermoedens serieus nemen.
- Beschrijf de signalen en of vermoedens zo feitelijk mogelijk:
  - Wat is er gezien.
  - Op welke momenten (datum en tijd).
  - Onder welke omstandigheden.Worden ook vermoedens vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het daarom gaat. Maak een vervolgaantekening als zaken later worden bevestigd of ontkracht.
  - Vermeld de bron als er informatie van anderen wordt geregistreerd.
  - Doe de kind check, leg vast of er sprake is van een gevaar voor het kind door het gedrag van de volwassenen. Dit betreft gevaar op ontwikkeling of direct gevaar door bijvoorbeeld lichamelijke mishandeling, verwaarlozing of zware financiële problematiek van de ouders.

Stap 2 Overleg met contactpersoon/ coördinator

- Bespreek de feitelijke en objectieve signalen met de coördinator of uw contactpersoon binnen Vitis.

Stap 3 De professional neemt het over

- Overwegen of de vrijwilliger samen met de professional in gesprek gaat met betreffende persoon.
- Nazorg vrijwilliger door coördinator of contactpersoon binnen Vitis Welzijn.

Cursus/deskundigheidsbevordering aan vrijwilligers en medewerkers worden gegeven door de aandachtsfunctionarissen

Vitis biedt de medewerkers en de vrijwilligers die bij mensen thuis komen en overige vrijwilligers die hier interesse in hebben een cursus aan waarin de volgende elementen aan bod komen:

- Theorie over Huiselijk geweld
- Uitleg over meldcode
- Stukje gespreksvoering
- Objectieve en feitelijke waarneming en rapportage.